

**UCHWAŁA NR XXVIII/324/2017
RADY GMINY WEJHEROWO**

z dnia 22 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego Gminy Wejherowo na lata 2017-2020 "Teleopieka dla potrzebujących".

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 446, ze zm¹⁾) i art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 930 ze zm.²⁾), uchwala się co następuje:

§ 1. Wprowadza się na lata 2017 - 2020 Program Osłonowy Gminy Wejherowo „Teleopieka dla potrzebujących”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wejherowo i Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie, z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Hubert Toma

¹⁾Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 i 1948.

²⁾Dz. U. z 2015 r. poz. 1310, 1359 i 1616 oraz z 2016 r. poz. 753, 1583, 1948 i 2174.

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/324/2017
Rady Gminy Wejherowo
z dnia 22 marca 2017 r.

na lata 2017-2020

"TELEOPIEKA DLA POTRZEBUJĄCYCH".

Rozdział 1.

WSTĘP

Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020 to pierwszy tego typu dokument, który w sposób całościowy odnosi się do seniorów oraz wyzwania, jakim jest nieuchronne starzenie się populacji w Polsce. Starzenie się populacji państw rozwiniętych jest nieodwracalnym następstwem wielkich osiągnięć i postępów cywilizacyjnych - będących wynikiem znaczącego wzrostu średniej długości życia oraz zmniejszeniem śmiertelności.

Rozwój polityki senioralnej, w tym wsparcia działań wspierających i zapewniających godziwe starzenie się w dobrym zdrowiu i niezależności, nie byłoby możliwy bez przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 24 grudnia 2013 r. dokumentu: Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020. Za kluczowe obszary działań w zakresie polityki senioralnej uznano: zdrowie i samodzielność; aktywność zawodową; aktywność edukacyjną, społeczną i kulturalną; srebrna gospodarkę oraz relacje międzypokoleniowe.

Gminny program "Teleopieka dla potrzebujących" odpowiada na stwierdzone problemy i wpisuje się w główny cel polityki senioralnej w obszarze zdrowie i samodzielność, poprzez tworzenie warunków dla jak najdłuższego utrzymywania dobrego stanu zdrowia i autonomii.

Wdrożenie systemu teleopieki oraz wykorzystanie innowacyjnych technologii w ułatwieniu organizacji opieki dla osób starszych, może być dużym wsparciem i jest rekomendowanym przez Ministerstwo rozwiązaniem. Pozwala w znacznym stopniu odciążyć system opieki zdrowotnej, ułatwić codzienne funkcjonowanie osób starszych, a opiekunom umożliwić godzenie ról, które pełnią w społeczeństwie.

Podstawą realizacji Programu Osłonowego Gminy Wejherowo „Teleopieka dla potrzebujących”, zwanego dalej „Programem” jest art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110, ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.2016.930 t.j. ze zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”.

Na organach władzy samorządowej spoczywa odpowiedzialność wsparcia przede wszystkim osób chorych, niepełnosprawnych, w wieku poprodukcyjnym i samotnych. W tym stanie rzeczy uzasadnionym jest wprowadzenie tego Programu Osłonowego Gminy Wejherowo w latach 2017-2020.

Rozdział 2.

OCENA SYTUACJI WARUNKUJĄCA REALIZACJĘ PROGRAMU

Z danych statystycznych wynika, iż w Gminie Wejherowo około 11 procent mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym. Gmina realizuje działania na rzecz tej grupy wiekowej zarówno wspierając aktywność seniorów, jak i zapewniając opiekę osobom samotnym, niesamodzielnym, czy znajdującym się w trudnej sytuacji. Poprzez wizyty pracownika socjalnego, organizację usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, posiłku czy zapewnienie w zależności od potrzeb, dziennego lub całodobowego pobytu w domu pomocy społecznej, wprowadzane są rozwiązania, które mają zapewnić osobom starszym poczucie bezpieczeństwa i podnieść komfort ich życia oraz pozwolić na dłuższe zachowanie autonomii.

Usługa Teleopieki od ponad 2 lat jest odpowiedzią na zgłaszane oczekiwania mieszkańców gminy Wejherowo korzystających z usług opiekuńczych zapewnianych przez Ośrodek i jest skierowana przede

wszystkim do osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych. Wykorzystując nowoczesne technologie zwiększane jest bezpieczeństwo podopiecznych poprzez szybkie reagowanie w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu, a także udzielana jest pomoc i wsparcie interwencyjne w przypadku wystąpienia awarii domowych – zwłaszcza poza godzinami pracy Ośrodka. System Teleopieki i opracowane przy tej okazji procedury mają za zadanie zwiększyć komfort życia i poczucie bezpieczeństwa nie tylko użytkownikom urządzeń, ale również ich rodzinom, które mogą zostać szybko poinformowane, że ich bliscy potrzebują pomocy.

Teleopieka to system przywoławczy, który działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu i zapewnia natychmiastową pomoc osobie zgłaszającej. W sytuacji zagrożenia - upadek, nagłe pogorszenie stanu zdrowia, lęk, awaria, pożar - wystarczy nacisnąć przycisk alarmowy w formie zegarka bądź wisiorka aby w ciągu kilku sekund połączyć się z Centrum Interwencyjnym Teleopieki, które w zależności od sytuacji zapewnia odpowiednią pomoc. Przeszkolony teleopiekun otrzymując zgłoszenie, wie kto i skąd dzwoni, jaki jest stan jego zdrowia, jakie leki przyjmuje i jakie mogą być w związku z tym zagrożenia.

Warunkiem korzystania przez mieszkańca z systemu teleopieki jest zdolność do obsługi "przycisku alarmowego", posiadanie dowolnego abonamentu telefonii stacjonarnej lub sieci GSM oraz specjalnie dostosowanego aparatu telefonicznego.

W ramach Programu Osłonowego Gminy Wejherowo na lata 2015-2016 „Teleopieka dla potrzebujących” gmina Wejherowo wprowadziła na swoim terenie możliwość korzystania z rozwiązań z obszaru teleopieki, które można by było wykorzystać we wsparciu i nadzorze nad osobami starszymi, zmniejszając jednocześnie wysiłek i stres opiekuna i poprawiając bezpieczeństwo seniorów. Udało się uzyskać zwiększenie bezpieczeństwa i godności seniorów w obszarze życia społecznego.

Zapewniono bezpłatną teleopiekę dla 10 osób, niesamodzielnych, samotnych, starszych, niepełnosprawnych i najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy. Ww. po rozeznaniu sytuacji bytowej, udzielono wsparcia finansowego na zakup aparatu telefonicznego. W jednym przypadku był to zakup aparatu stacjonarnego, zaś w pozostałych aparaty komórkowe.

Dzięki prowadzonemu pilotażowi Programu Osłonowego pracownicy Ośrodka mieli możliwość sprawdzenia w praktyce założeń teoretycznych funkcjonalności całodobowego systemu Teleopieki.

Z opinii uczestników Programu, wynika, iż przynosi ona oczekiwane rezultaty, o czym świadczy wypowiedź uczestniczki cyt. „Sama świadomość, że w każdej chwili mogę liczyć na pomoc i po drugiej stronie nadajnika jest ktoś kto mnie wysłucha zwiększa moje poczucie bezpieczeństwa”.

Nasze wspólne działania przynoszą efekty, dlatego istotne jest, aby Gmina Wejherowo nadal kontynuowała i rozwijała tę formę wsparcia i zabezpieczyła środki w budżecie w kolejnych latach trwania Programu.

Teleopieka nie zastępuje opieki fizycznej, jednak stanowi jej efektywne uzupełnienie i jest formą wsparcia rekomendowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Analizując korzyści płynące z wdrażania programu teleopieki, należy zaznaczyć że objęcie tą formą pomocy wynikało z potrzeb zgłaszanych przez społeczność lokalną (sołtysi, sąsiedzi) jak i pracowników socjalnych. Nie było zgłoszeń osób prywatnych, czy członków rodzin. sytuacja taka świadczyć może o małej świadomości społecznej o tej formie wsparcia, co utwierdza nas w przekonaniu że propagowanie takich działań jest niezbędne.

Rozdział 3.

CELE PROGRAMU

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Jej celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wkracza więc w sytuację osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie samodzielnie pokonać kryzys.

Głównym celem Programu jest wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Program jest elementem polityki społecznej Gminy Wejherowo w zakresie poprawy poziomu życia najniżej uposażonych grup społecznych. Po analizie klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy

z uwagi na swój stan zdrowia wymagałyby wsparcia w formie teleopieki, należy stwierdzić, że ich sytuacja materialna często uniemożliwia im lub ogranicza samodzielny zakup oprzyrządowania w formie aparatu telefonicznego.

Mając powyższe na względzie, niniejszy Program uzupełni i rozszerzy działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie realizacji zadań obowiązkowych gminy, a w szczególności art. 39 i art. 48 b ust. 1 oraz ust. 4 ust.3 ustawy o pomocy społecznej.

Przepis pierwszy stanowi, iż zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym, mającym formę pieniężną. Taki zapis nie zezwala na realizację tego świadczenia w innej formie, np. rzeczowej. Jedynie w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń pieniężnych, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego (art. 11 ust. 1 w/w ustawy). Natomiast przepis art. 48 b ust. 1 zobowiązuje gminę do przyznania niezbędnego ubrania (...) przez dostarczenie osobie potrzebującej odpowiedniego rozmiaru bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do pory roku. Enumeratywne wyliczenie form w jakich świadczenie ma być realizowane nie zezwala na rozszerzanie jego zakresu.

Realizacja niniejszego Programu zapewni rozszerzenie katalogu form przyznawanej pomocy i dostosowanie go do stwierdzonych potrzeb mieszkańców gminy Wejherowo.

Pomoc w tej formie skierowana będzie do osób, które z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek, ograniczoną mobilność lub inne obiektywne trudności wskazane przez pracownika socjalnego, wymagają wsparcia w formie teleopieki, a równocześnie nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie oprzyrządowania niezbędnego do realizacji tej usługi.

Pomoc w drodze decyzji administracyjnej, w szczególności poprzez świadczenie pieniężne na zakup aparatu telefonicznego dostosowanego do usługi teleopieki, (urządzenia abonenckiego) oraz jego instalację i aktywację.

Rozdział 4.

ZASADY REALIZACJI PROGRAMU

Usługa teleopieki w gminie Wejherowo realizowana jest w formie wykupu abonamentu - usługi realizowanej przez niezależny podmiot gospodarczy. Polega ona na zapewnieniu mieszkańcom Gminy Wejherowo bezpłatnego dostępu do telefonicznej opieki domowej, polegającego na elektronicznym całodobowym monitoringu i przyzywaniu natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia, bezpieczeństwa osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w miejscu ich zamieszkania.

Kolejnym elementem programu jest zapewnienie osobom potrzebującym wsparcia finansowego na zakup aparatu telefonicznego, warunkującego możliwość skorzystania z ww. usługi, poprzez przyznanie osobom spełniającym kryteria pomocy w formie zasiłku celowego.

Podstawą realizacji Programu Osłonowego Gminy Wejherowo „Teleopieka dla potrzebujących”, zwanego dalej „Programem” jest art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110, ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Przepis ten zezwala Gminie na podejmowanie innych niż wymienione w art.17 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizację programów osłonowych, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych.

Ograniczona mobilność spowodowana niepełnosprawnością, chorobami, czy wiekiem, nieporadność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, samotność, czy też zamieszkiwanie w oddaleniu od centrów wsi, itp., uzasadnia wytypowanym przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wsparcie w zakresie opisanym w Programie.

Program teleopieka dla potrzebujących na lata 2017-2020 jest kontynuacją wcześniejszych działań i zostanie skierowana szczególnie do osób samotnych, w wieku poprodukcyjnym i niepełnosprawnych. Procedura przyznawania pomocy rzeczowej odbywać się będzie zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, a w szczególności dotyczącymi udzielania świadczeń, według powyższych zasad:

- 1) Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w zależności od sytuacji dochodowej osoby lub rodziny przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2 – 15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.
- 2) Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, osoby w rodzinie lub rodziny nie przekracza 100 % kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 1 – 3 ustawy o pomocy społecznej, klienci Programu mogą korzystać z pomocy bezzwrotnie.
- 3) Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, osoby w rodzinie bądź rodziny przekracza 100 % kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 1-3 ustawy o pomocy społecznej, udzielenie pomocy w formie świadczenia pieniężnego może odbywać się na zasadzie zwrotu kosztów przyznanego świadczenia. Zasady zwrotu określa Uchwała XXVII/217/2004 Rady Gminy Wejherowo z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie zasad zwrotu niektórych wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będących w zakresie zadań własnych gminy, zmieniona Uchwałą Nr XXXV/273/2005 Rady Gminy Wejherowo z dnia 04 marca 2005 roku.
- 4) W uzasadnionych przypadkach, na podstawie § 4 wymienionej powyżej uchwały można odstąpić od żądania zwrotu wydatków poniesionych na pomoc.
- 5) Przyznanie pomocy następuje na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.
- 6) Pomoc w ramach programu może być udzielana z urzędu.
- 7) Każdy wniosek poprzedzony zostanie dogłębną analizą sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osób i rodzin. Nie należy bowiem zapominać, iż podstawowymi przesłankami udzielania wsparcia w ramach pomocy społecznej, jest znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej i niemożność jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień.
- 8) Przyznanie pomocy następuje w drodze decyzji administracyjnej
- 9) Warunkiem korzystania przez klienta z systemu teleopieki jest zdolność do obsługi "czerwonego przycisku alarmowego" oraz posiadanie dowolnego abonamentu telefonii stacjonarnej lub sieci GSM.

Rozdział 5.

PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

Podmiotem koordynującym i nadzorującym realizację Programu jest Wójt Gminy Wejherowo.

Za realizację programu odpowiedzialnym jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie.

Do zadań podmiotów realizujących Program należy:

1. Wójt Gminy Wejherowo :
 - 1) koordynacja i nadzór nad realizacją Programu;
 - 2) przedstawia sprawozdania Radzie Gminy Wejherowo z wykonania Programu w terminie właściwym dla sprawozdania z wykonania budżetu Gminy.
2. Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:
 - 1) planowanie wysokości środków finansowych na realizację Programu;
 - 2) diagnoza środowisk i grup społecznych będących adresatami Programu;
 - 3) przyznawanie i rozliczanie pomocy;
 - 4) przygotowanie danych dotyczących realizacji Programu i przekazanie w oznaczonym terminie Wójtowi Gminy Wejherowo.

Rozdział 6.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program Ochrony Gminy Wejherowo na lata 2017-2020 „Teleopieką dla potrzebujących” będzie finansowany ze środków samorządowych Dział 852 Pomoc Społeczna z rozdz. 85295 - Pozostała działalność oraz rozdz. 85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie wynika, że w latach 2017-2020 z pomocy w ramach Programu Ochronowego „Teleopieką dla potrzebujących” skorzysta kolejnych 10 osób będących klientami ośrodka.

Nadto uwzględnić należy pewien zakres osób, które klientami Ośrodka obecnie nie są, ale wyrażą wolę uczestniczenia w przedmiotowym programie. W związku z tym proponuje się zarezerwować na ten cel kwotę 9 200 zł rocznie.